

Basel II: mag het iets langer duren?



Drs. M.H. van der Kuil RI
marcel@iq-consulting.com

De bankwereld is volop in het nieuws en Basel II is ook nog altijd voorpaginanieuws in de financiële media. Naast Europa en de Verenigde Staten begint het nu ook aandacht te krijgen in India en China. Elke bank zal Basel II op basis van eigen inzichten en expertise gaan implementeren. Maar ondertussen wordt er wel een rode draad zichtbaar: Basel II wordt door iedereen als zeer tijdrovend en kostbaar gezien en daarom wordt er om meer tijd gevraagd om de zaken op orde te krijgen. Wat is er aan de hand?

The Reserve Bank of India (RBI) heeft als toezichthouder onlangs besloten de banken in India een jaar langer de tijd te geven om Basel II 'compliant' te worden. Er werd verheugd gereageerd door de topmannen, omdat men ervan uitgaat dat het met een jaar extra mogelijk is om de focus te verleggen van 'compliance-driven' naar 'performance-driven'.

Er zijn de nodige bankbedrijven die een deel van hun business naar India hebben gebracht, maar kennelijk moet men in India zelf ook nog wat zaken op orde brengen. Zou een extra jaar nu echt zo'n groot verschil kunnen maken? En is dit een idee voor andere landen? In China is men recentelijk met Basel II begonnen. Het kan daar dus helaas nog wel even duren, maar het schijnt op zich toch revolutionair te zijn voor Chinese begrippen.

In de Verenigde Staten krijgen de grote banken ook nog tot 2009 de tijd om de 'Basel II Engine' op volle toeren te krijgen. Toch lijkt men in Europa nog steeds vast te houden aan de overgang naar Basel II in 2007/2008, terwijl in Europa dezelfde problemen ervaren worden als in de andere delen van de wereld. Als iedereen een dergelijke stelling inneemt, dan kunnen de toezichthouders eigenlijk niets anders doen dan meeplooien. Is er sprake van een mislukking, een kleine tegenslag of was dit te verwachten?

Een eerste observatie is dat Basel II nog steeds niet zonder dure gespecialiseerde software en externe consultancy te realiseren is. Vroeger maakten banken zelf hun systemen met hun eigen mensen, nu moet dat allebei van buiten komen. Het zwaartepunt van de kennis ligt nu buiten het bedrijf en dit maakt het moeilijker om flexibel te opereren, zeker als er ook nog sprake is van outsourcing en/of offshoring, omdat dan de machtsbasis van de externe partijen nog verder wordt vergroot.

Een tweede observatie is dat banken een tijd tegemoet gaan van globalisering en rationalisering. De 'kostenbasis' van een gemiddelde bank is in de ogen van een hedgefund sterk voor verbetering vatbaar en daardoor worden veel banken nu mogelijk als 'laaghangend fruit gezien', om het maar eens in vaktaal uit te drukken.

Basel II is in deze fase nog een onderdeel van het probleem, vanwege het uitblijven van toegevoegde waarde in de dagelijkse werkzaamheden en de (negatieve) bijdrage aan de kostenbasis. Basel II zou dus als breekijzer of, beter gezegd, als katalysator van vernieuwing kunnen worden bestempeld. Dat is een van de hoofddoelstellingen van het Basel II raamwerk. Is dit het succes dat beoogd werd? •